

Arvsfondens kontaktuppgifter

Telefon 08-7000 800
 E-post registrator@arvsfonden.se
 Webb www.arvsfonden.se

Ansökan med bilagor skickas till

Kammarkollegiet
 Arvsfondsdelegationsenheten
 Box 2218
 103 15 Stockholm

Ansökan om stöd ur Allmänna arvsfonden till projekt

Sökande organisation (fullständigt namn enligt stadgarna el. officiellt register) BUNT, Barn Upptäcker Naturvetenskap och Teknik	Organisationsnummer 802491-0096
Eventuell avdelning eller resultatenhet	
Adress (ange om C/O adress) c/o F d rektor Marianne Fogelberg, Lyckornas väg 62	
Postnummer och postort 459 33 Ljungskile	Län Västra Götaland
E-post sökande organisation fogelbergmarianne@gmail.com	Webbadress sökande organisation www.sciencekids.se
Kontaktperson hos sökande organisation Bo Sillén	
E-post kontaktperson bo.sillen@foretagsam.se	Telefon kontaktperson 070-812 39 60
Projektets namn Science Kids	
Hur lång tid beräknas projektet pågå? (Ange ett av alternativen genom att klicka i en ruta.) ☐ Ett år ☐ Två år ☒ Tre år	
Den huvudsakliga målgruppen för projektet är (ange ett eller flera alternativ genom att klicka i en ruta) ☒ barn till och med 11 år med eller utan funktionsnedsättning ☐ ungdomar 12–25 år med eller utan funktionsnedsättning ☐ personer över 25 år med funktionsnedsättning	
Villkor för stöd Stödet ska användas i enlighet med <i>Generella villkor för projektstöd ur Allmänna arvsfonden</i> , som finns att läsa på www.arvsfonden.se . Verksamheten i sökande organisation samt i det planerade projektet får inte strida mot Arvsfondens krav på demokratiska värderingar.	
Meddela förändringar Uppgifterna i denna ansökan används för beredning och beslut. Om det sker förändringar vad gäller kontaktuppgifter, behörig firmatecknare eller i projektplanen i övrigt – vänligen meddela er handläggare snarast.	
Hantering av personuppgifter Uppgifterna som hanteras i denna ansökan inklusive tillhörande bilagor sparas och hanteras i enlighet med Dataskyddsförordningen. Uppgifterna kan komma att användas vid förnyad kontakt. Läs mer om vår hantering av personuppgifter på www.arvsfonden.se	

Om Arvsfonden

Målgrupper och kriterier för stöd

Arvsfondens målgrupper är barn, ungdomar upp till 25 år och personer med funktionsnedsättning i alla åldrar. Arvsfonden har tre kriterier som ska uppfyllas i alla projekt:

Idén ska vara nyskapande och utvecklande

Det kan till exempel handla om att testa en ny metod, anpassa en verksamhet efter en ny målgrupp eller att starta en helt ny verksamhet.

Målgruppen ska vara delaktig

Ett arvsfondsprojekt genomförs med och av målgruppen. Det är målgruppens behov som ska styra verksamheten. Målgruppen ska delta utifrån sina egna förutsättningar - i projektets planering, i genomförandet och i den fortsatta verksamheten.

Det ska finnas en plan för överlevnad

Skapa förutsättningar för att projektets erfarenheter och resultat att leva vidare när finansieringen från Arvsfonden upphör. Det kan till exempel ske genom en ny verksamhet, eller genom ny kunskap och nya arbetsmetoder som sprids och används.

Demokratiska värderingar

Verksamheter som får stöd ur Allmänna arvsfonden måste vila på demokratisk grund. Med det menas att den sökande organisationens verksamhet och verksamheten i projektet inte får strida mot följande värderingar:

Lika rättigheter och möjligheter

Alla människor ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk och social tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder.

Delaktighet och inflytande

Skapa möjlighet för alla i projektet att ha insyn i och kunna påverka verksamheten. Det kan till exempel handla om att kunna göra sin röst hörd och bli lyssnad på.

Inkludering

Arbeta aktivt för att var och en ska känna sig välkommen och kunna bidra och delta i verksamheten. Inkludering innebär ett arbete för både fysisk och social tillgänglighet, det vill säga att alla ska kunna ta sig in i och vara på de platser där verksamheten bedrivs och att alla ska kunna ta del av projektets information och kommunikation.

Ring gärna vår telefonjour om du vill bolla din projektidé. Du hittar information om telefonjouren och mycket annat om Arvsfonden på webben: www.arvsfonden.se

- Ansökan gäller för hela projekttiden. Vid fleråriga projekt ska projektbeskrivningen därför gälla samtliga år.
- Skriv tydligt och kortfattat. Ansökan får vara max 20 sidor lång.
- En fullständig lista av det du måste skicka med i din ansökan finns på sista sidan.

PROJEKTBEKRIVNING

I. Sammanfattning

Sammanfatta vad projektet handlar om: syfte, mål, målgrupp, exempel på metod eller aktiviteter samt överlevnad efter projektets slut. Sammanfattningen ska vara cirka en halv sida. (Du beskriver projektet mer utförligt i svaren på kommande frågor.)

Skriv här

Även om Sveriges ca 10 000 förskolor har många välutbildade förskollärare finns stora behov av kompetensutveckling för att hitta strukturer för lekfullt lärande inom naturvetenskap och teknik, såväl för att tillvarata spontana lärsituationer som för att planera och genomföra aktiviteter. Yrkeskåren har också visat stort intresse för sådan kompetensutveckling samtidigt som resurserna på många håll är ytterst begränsade.

Diskussioner med förskolor, huvudmän och företrädare för lärosäten som utbildar förskollärare och bedriver forskning på området har därför väckt tanken att utforma en modell som kan användas för lekfullt lärande inom naturvetenskap och teknik, såväl i förskolornas verksamhet som i "folkbildningsarbete" i hem och familj.

I projektet utformas en sådan modell för förskolorna som med tydliga anvisningar om arbetssätt och noggrann pedagogisk dokumentation ska säkerställa att det är barnens nyfikenhet och intressen som styr deras utforskande av fenomen och begrepp inom naturvetenskap och teknik. Modellen kompletteras med relevant, digitalt stödmaterial samt "berättelser" från arbetet i de medverkande förskolorna. Särskild vikt läggs vid att materialet är lättillgängligt även för vårdnadshavare och andra vuxna i barnens närhet så att det får betydelse för folkbildningen inom kunskapsområden som är viktiga för demokratin.

Projektarbetet drivs i tre projektgrupper, var och en under ledning av en projektledare från regionens Science Center i nära och löpande kontakter med ansvariga förskollärare från förskolor i två närbelägna kommuner. Projektledarna med högskoleutbildningar inom naturvetenskap eller teknik kan bedöma vilket kunskapsinnehåll som kan utvinnas av barnens nyfikna frågor och intresse, vilka vägar som är "farbara", kanske också vilka lärorika återvändsgränder som kan dyka upp. Förskolläraren svarar för en noggrann pedagogiska dokumentation och varje möte med barnen förbereds och följs upp tillsammans med projektledaren, bl a för att hitta relevant stödmaterial.

Inledningsvis sker arbetet i sex förskolor där förskolecheferna i de sex kommunerna bedömer att projektet har goda förutsättningar. Erfarenheterna får sedan visa hur snabbt arbetssättet "slår rot" i förskolorna och det är mycket möjligt att projektet under tre år kan spridas till flera förskolor/förskoleavdelningar i de sex kommunerna

Redan under projektets första år presenteras planer och rapporter på flera webbplatser, bl a www.sciencekids.se som för BUNT's räkning sedan 10 år drivs av

Stiftelsen Företagsam, en av föreningens huvudmän. Ambitionen är att under projekttiden hitta långsiktiga lösningar där modellen sprids, underhålls och utvecklas för att skapa bättre förutsättningar för lärande såväl i ordinarie verksamheter i förskolor och Science Centers som i barnens vardag.

2. Bakgrund

Beskriv kortfattat er ordinarie verksamhet.

Beskriv kortfattat projektets ämne och vad som redan görs inom området, av er och av andra aktörer, lokalt och nationellt.

Skriv här

Föreningen BUNT och dess huvudmän har på många olika sätt verkat för att förskolor och skolor ska arbeta mer systematiskt för att öka barns intresse för naturvetenskap och teknik. Det finns på marknaden stora mängder av material i böcker, filmer, appar och andra digitala läroböcker som används i förskolor över hela landet. Men det krävs både kompetens och stödstrukturer för att materialet ska kunna användas av förskollärare och än mer om det ska vara attraktivt även för vårdnadshavare och andra vuxna i barnens vardag.

NTA Skolutveckling har utvecklat material i sådana stödstrukturer inom ett stort antal delområden, varav hittills 4 för användning i förskolan, ofta i samarbete med Science Centers. Ytterligare ett antal moduler planeras men det är mycket långt kvar innan NTA-materialet täcker flertalet relevanta kunskapsområden. Materialet ska användas av professionella pedagoger inom förskolor och Science Centers och är inte avsett för vårdnadshavare eller annan folkbildning.

Strukturen är emellertid välkänd och har bred spridning vilket väckt idén att utveckla ett digitalt stödmaterial som kan komplettera och samspela med NTA-modulerna men också användas bredare för att inspirera till lekfullt lärande om naturvetenskap och teknik i förskolevärlden, i hem och familj, i folkbildning och fortbildning med lärosäten och Science Centers som drivande aktörer arbete. Därmed skapas också en naturlig utvecklingsväg för de förskolor och skolhuvudmän som vill öka sina ambitioner på området. Materialinsamlingen ska även behandla teknikens roll i arbetslivet vilket kan ses som ett första steg i skolans breda vägledning.

3. Syfte

Varför vill ni genomföra projektet?

Skriv här

Projektets syfte

Projektets syfte är att främja lekfullt lärande om naturvetenskap och teknik i förskolan för att;

- utveckla och stimulera barns intressen och positiva självbilder
- öppna vägar för fler unga till spännande framtidsyrken
- bidra till Sveriges långsiktiga kompetensförsörjning
- bidra till folkbildning på viktiga kunskapsområden

4. Mål

Vilka resultat vill ni uppnå med projektet? Vad ska ha förändrats genom projektet?

Skriv gärna vilka delmål ni har för olika etapper i projektet.

Skriv här

Projektets mål är;

- att skapa en modell för *lekfullt lärande inom naturvetenskap och teknik* som underlättar och förstärker förskollärares didaktiska insatser och bidrar till goda utgångspunkter för undervisningen i det efterföljande utbildningssystemet
- att genom tydliga anvisningar om arbetssättet visa hur en noggrann pedagogisk dokumentation i varje steg ska säkerställa att det är barnens nyfikenhet och intressen som styr forskningsresan
- att göra modellen med anvisningar, relevant stödmaterial samt "berättelser" om barnens forskningsresor tillgängliga utan kostnad på en eller flera webbplatser
- att visa hur modellen kan förbereda/underlätta samspel med NTA-modulerna
- att i modellen infoga möjliga upplevelser där barn möter *naturvetenskap och teknik i arbetslivet* och bli nyfikna på olika yrkesområden inför framtida yrkesval;
- att visa hur en denna modell som riktas till utbildade pedagoger även kan *bidra till folkbildning* genom att fungera som stimulans och stöd för vårdnadshavare och andra vuxna som vill medverka i barnens läroprocesser;
- att utforma ett kostnadseffektivt "komma igång-stöd" till förskolor och skolhuvudmän där konsulttjänster från medverkande Science Centers till "självkostnadspris" också kan finansiera långsiktigt utbyte av idéer och erfarenheter mellan dem som arbetar med modellen

5. Målgrupp

Beskriv projektets huvudsakliga målgrupp/målgrupper.

Skriv här

Förskollärare samt vårdnadshavare för barn i förskoleåldern i hela Sverige

Ange hur många personer ur projektets målgrupp som aktivt kommer att delta i projektet. Aktiva deltagare kan påverka projektets planering och genomförande deltar i projektets aktiviteter.

Skriv här

10-15 förskollärare och förskolechefer i var och en av sex medverkande kommuner samt pedagogisk personal vid tre Science Centers, inalles ca 75 personer

Ange hur många andra personer ur Arvsfondens målgrupper som ni tror kommer att nå av projektets information, erfarenheter och resultat, genom till exempel en enstaka föreläsning, en film eller en bok.

Skriv här

Under projekttiden 200-250 barn i förskoleåldern i de medverkande kommunerna samt åtskilligt fler vid parallellt pågående aktiviteter vid medverkande Sc Centers.

Efter projekttiden ska resultatet i form av insamlat material ställas till förfogande för förskolor och Science Centers samt genom dem förhoppningsvis inspirera till lekfullt lärande i samverkan mellan förskolor och hem i hela landet

Beskriv projektets eventuella sekundära målgrupper, exempelvis anhöriga, yrkesgrupper, beslutsfattare, allmänheten. Ange hur många ni beräknar att nå.

Skriv här

Under projekttiden anhöriga till 200-250 barn i de medverkande förskolorna och inte obetydligt fler i parallella aktivitet vid Science Centers

Efter projektet spridning i hela landet som en del i den ordinarie verksamheten vid förskolor och Science Centers och, inte minst, som ett inlägg i NTA Skolutvecklings material för skolor och huvudmän som arbetar med dess teman,

6. Metod och aktiviteter

Hur ska ni arbeta för att uppnå projektets mål?

Kommer ni att använda er av någon bestämd metod? Beskriv den i så fall.

Skriv här

Metod och aktiviteter

Susanne Thulin, en välkänd forskare inom området naturvetenskapens och teknikens didaktik för barn i förskoleåldern förskolan, har påpekat att en förutsättning för barns lärande är ”att de kan skapa kopplingar mellan sina tidigare erfarenheter och nya perspektiv på världen/aktuella lärandeobjekt/naturvetenskapliga fenomen som är i fokus. Mot den bakgrunden behöver lärare vara lyhörda för vad barn riktar sin medvetenhet mot under projektets gång, beakta barns perspektiv, ta tillvara på barns frågor, lyssna in... så kan också lärare/projektledare skapa sig en bild av var barnen befinner sig i sin medvetanderiktning och därigenom få utgångspunkter för hur aktivitetens fortsatta planering och genomförande.”

Kraven är alltså stora på förskollärare inom naturvetenskap och teknik. Man ska utifrån barnens nyfikna frågor, begreppsvärld och tankar inom mångskiftande områden förstå vad som kan vara möjliga steg (och ”intermediära läroobjekt”) på vägen mot insikter och kunskaper. Denna utmaning kan förskollärarna lättare klara av med hjälp av erfarna pedagoger på Science Centers vilka ofta också har högskoleutbildningar inom naturvetenskap eller teknik.

I projektet Science Kid deltar därför de tre projektledarna från Science Centers som ”gäster” för att tillsammans med förskollärarna utforma en serie undervisningstillfällen för barnen inom de innehållsområden som väljs. Processen kan beskrivas som ”guided learning – kunskapsmålen är kända men det gäller att hjälpa barnen att hitta vägarna dit. Arbetet sker i växelverkan mellan barnens aktiviteter/reflektioner/diskussioner, förskollärarens pedagogiska dokumentation och projektledarens

lyhörda styrning mot de möjliga kunskapsmålen. Projektledarna och förskollärarna i Luleå, Borlänge och Karlshamn förbereder och följer upp varje steg i löpande utbyte av idéer och erfarenheter mellan de tre projektgrupperna och, där så är möjligt, koordination av verktyg och metoder. Särskilt viktigt är att materialet utformas så att det kan användas i hem och familjer och inom annan folkbildning. Arbetet i de tre projektgrupperna beskrivs i följande

ANVISNINGAR OM ARBETSSÄTT

Inför Science Kids – introduktionsmöte med barnen, information till vårdnadshavarna

Förskolläraren berättar för barnen att de några gånger under de kommande veckorna ska få vara med om något nytt och spännande. De ska bli forskare – Science Kids – och tillsammans med en gäst från Science Center (projektledaren) i en serie möten (undervisningstillfällen) utforska något av den teknik och naturvetenskap som finns i barnens vardag och fantasi. *Kanske har barnen redan nu några förslag om vad de vill forska om?* Vårdnadshavarna informeras i förväg om vad som ska ske i de former som förskolan normalt använder (föräldramöten, veckobrev etc) och uppmanas att delta i samtal med barnen. Dokumentation i form av fotografering/filmning förutsätter givetvis vårdnadshavarnas skriftliga godkännande.

Förskolläraren dokumenterar i text och bild barnens reaktioner, frågor och förslag som underlag för det kommande första undervisningstillfället.

Första undervisningstillfället – introduktion till Science Kids

För det första undervisningstillfället arrangeras en stimulerande lärandemiljö som kan förstärkas genom att barnen får låna viss forskarutrustning, t ex vita rockar, förstoringsglas, skyddsglasögon e dyl.

Som utgångspunkt för undervisningstillfället refererar förskolläraren barnens reaktioner, frågor och förslag och ber om barnens bekräftelse på att det var detta som introduktionsmötet handlade om. Förskolläraren frågar också om barnen efter mötet haft några nya tankar, frågor, idéer eller förslag, t ex efter samtal och aktiviteter, på förskolan eller i hemmen.

Projektledaren väver därefter in barnens tankar, frågor, idéer och förslag i en bred introduktion om teknik och naturvetenskap omkring oss, uttryckt med ord och bilder som kan fånga barnens intresse. Gästen/projektledaren berättar också hur utforskning går till – frågor, experiment, observationer, slutsatser – vad som är rätt eller fel ser man först i efterhand.

Projektledaren och förskolläraren leder därefter tillsammans en diskussion där barnen kommer fram till fenomen och begrepp som de vill veta mera om varefter de tillsammans med barnen bestämmer en gemensam inriktning inför nästa undervisningstillfälle. Förskolläraren dokumenterar barnens frågor och förslag i text och bild och lovar barnen att förbereda vad som ska diskuteras vid nästa undervisningstillfälle.

Efter mötet går projektledaren igenom dokumentationen för att tillsammans med förskolläraren bedöma dels vilket kunskapsinnehåll som kan utvinnas från de naturvetenskapliga och tekniska områden som barnen diskuterat, dels vilka kompletteringar av den pedagogiska dokumentationen som behövs för att informationen också ska vara intressant för andra vuxna i barnens närhet. Tillsammans skissar de en lekfull lärprocess (ett visst antal möten, tillgängligt/önskvärt pedagogiskt material – böcker, videoklipp, leksaker och andra sk intermediära lärobjekt) med genomtänkt progression på vägen mot de aktuella kunskapsmålen. Samtidigt identifieras ett antal produktiva frågor som kan leda barnens forskning vidare i de olika stegen.

Kort information om den skisserade lärprocessen lämnas till vårdnadshavarna i den form som förskolan normalt använder (t ex veckobrev). Det åligger särskilt projektledaren att vid behov

medverka till att informationen har folkbildningsperspektiv för att väcka vårdnadshavarnas intresse och engagemang

Följande undervisningstillfälle(n)

Följande undervisningstillfällen arrangeras i samma stimulerande lärandemiljö som första gången och inleds med att förskolläraren och projektledaren refererar föregående möte, ber barnen bekräfta att allt är rätt uppfattat och frågar vilka nya tankar och idéer som dykt upp, i barnens lek på förskolan eller i hemmen.

Detta blir utgångspunkten för att förskolläraren och projektledaren sammanfattar vilka resultat som uppnåddes förra gången, markerar övergången till dagens aktiviteter och berättar om sina förberedelser inför dagens möte varefter de tillsammans med barnen diskuterar vad som kan vara nästa steg. Utan att tappa kunskapsmålen ur sikte ska projektledaren och förskolläraren vara lyhörda för barnens idéer och anpassa lärprocessen efter medforskarnas fantasifulla tankar om fortsatta vägval. Så långt som möjligt ska diskussionen och aktiviteterna omfatta såväl de produktiva frågor som identifierats som mer eller mindre intressanta stickspår vilka kan bidra till barnens förståelse för vetenskapens natur; många frågor leder till återvändsgränder och forskaren får fortsätta intill dess hen hittar en framkomlig väg.

Förskolläraren dokumenterar barnens idéer och förslag som underlag för analys och planering av nästa undervisningstillfälle. *Följer barnen framkomliga vägar? Vad ska justeras i "planen" från föregående möte? Behövs några nya läroobjekt? Vilken information kan intressera och engagera vårdnadshavarna? Särskilt noteras tecken på attitydförändringar hos barnen när det gäller förståelse för kunskapsökandets och forskningens natur.*

Samma procedur med en stimulerande lärandemiljö och genomgång av uppnådda resultat, nya aktiviteter och diskussioner om tankar, idéer och förslag, modifiering av lärprocessen etc – upprepas så många gånger som behövs för att barnen ska hitta fram till kunskapsmålen.

Utvärdering tillsammans med barnen

När serien av undervisningstillfällen om det aktuella ämnet avslutats leder förskolläraren och projektledaren ett samtal med barnen om forskningsresan, grundad på förskollärarens pedagogiska dokumentation. *Var började vi och hur kom vi fram till vad vi ville utforska? Hur tänkte vi då? Hur hittade vi framkomliga vägar? Vilka grynnor och återvändsgränder upptäckte vi längs vägen? Vad har vi lärt oss om hur man utforskar något? Hur skulle vi göra om vi började om från början? Vad kan vi berätta om forskningsresan för andra? Vilka nya områden vill vi utforska?*

Alla barn som deltar i utvärderingen får ett fint diplom som "Science Kid".

Förskolläraren och projektledaren sammanställer barnens utvärdering av forskningsresan i text och bild. Dokumentationen utformas med folkbildningen som ledstjärna för att stimulera till lekfullt lärande tillsammans med föräldrar och andra vuxna i barnens närhet. Materialet är dock i första hand avsett att användas i samarbete mellan förskolor och Science Centers (eller projektledare med motsvarande kompetens, t ex från något lärosäte).

Slutresultatet är tänkt att genom bl a Science Centers spridas till förskolor i hela landet med stöd av övriga medverkande organisationer, bl a genom kontakter med skolhuvudmännen. I projektet utarbetas en kommunikationsplan avseende dels extern information under projekttiden, dels förslag beträffande lämpliga spridningsaktiviteter när projektet avslutats.

Även om huvudsyftet är att underlätta och stimulera förskollärarnas didaktiska arbete ska resultatet också i stora delar kunna användas i lekfullt lärande i hemmen, i samarbete mellan förskolor och vårdnadshavare och i andra aktiviteter i folkbildande syfte.

Hur kommer ni att främja jämställdhet, tillgänglighet och mångfald i projektet?

Finns det några grupper ni tror blir svåra för er att inkludera, eller som är särskilt viktiga att inkludera? Hur ska ni jobba med det?

Skriv här

Jämställdhets och inkluderingsperspektiven kommer att beaktas i hela projektarbetet, bl a genom att med teknik och arbetsliv som utgångspunkter återkommande ta upp könsstereotypa yrkesval, funktionsvariationer och betydelsen av ”icke diskriminerig”.

Beskriv hur ni ska genomföra projektet genom att göra en tids- och aktivitetsplan med de viktigaste händelserna för varje projektår. Den ska även inkludera aktiviteter som görs för att skapa förutsättningar för projektets överlevnad.

Tids- och aktivitetsplanen måste hänga ihop med budgeten. Om ni önskar kan planen lämnas som en bilaga.

Skriv här

Projektet under de tre åren kan beskrivas på följande sätt:

År 1 Som första steg år 1 väljs teman för arbetet i de olika förskolorna enligt det arbetssätt som beskrivits i metodavsnittet. Arbetet koordineras löpande mellan projektgrupperna för att utveckla formerna för den pedagogiska dokumentationen och ta tillvara även andra synergimöjligheter. Varje projektgrupp informerar vårdnadshavarna med ambitionen att engagera även dem i det fortsatta arbetet. Under det första året genomförs vidare två webinarier för medverkande förskollärare och andra intresserade. Information om projektet och det pågående arbetet läggs under året upp på en internetplats som kan användas/länkas/integreras med samtliga inblandades webbplatser. Särskild vikt läggs vid att informationen utformas så att den är attraktiv även i folkbildningssammanhang.

Under år 1 inleder varje Science Centers insamlingen av ”läroobjekt” från hela världen som kan användas i lekfullt lärande inom dessa teman.

År 2 Arbetet med den pedagogiska dokumentationen har nu hunnit så långt att ”modellen” med dess anvisningar om arbetssätt kan betraktas som en prototyp som dels ska användas i projektgruppernas fortsatta arbete, dels kan spridas till andra intresserade. Arbetet med utformning av ”berättelser”, kopplingar till relevant stödmaterial, löpande koordinering mellan projektgrupperna kombineras med två webinarier för medverkande förskollärare. Inbjudningar till det andra webinariet i slutet av år 2 riktas också brett till Sveriges förskolor som första steg på de spridningsinsatser som ska ske år 3. Allt arbete rapporteras till vårdnadshavarna vid föräldramöten eller i andra former som visar sig mera lämpliga.

År 3 I början av år 3 bör insamlingen tillsvidare avslutas och fokus läggs på kvalitetsgranskning av materialet bl a ur genus- och likvärdighetsperspektiv. Därefter struktureras materialet så att det är lättillgängligt för både pedagoger och vårdnadshavare.

I avslutningsfasen år 3 har modellen och dess arbetssätt integrerats med den ordinarie verksamheten i medverkande förskolor och Science Centers samtidigt som information om projektets resultat och det fortsatta arbetet sprids till Science Centers och Sveriges förskolor. Två webinarier under året har fokus på spridning och fortsatt arbete och föräldramöten under år 3 ägnas åt att diskutera former för fortsatt samarbete mellan förskolor och hemmen

7. Projektets organisering

Hur planerar ni att organisera projektet? Kommer ni till exempel använda er av en styrgrupp och/eller referensgrupper?

Hur har ni förankrat projektet inom er egen organisation och med era samarbetsorganisationer?

Skriv här

Varje Science Center utser en projektledare som leder projektgruppen (30 %) med en ansvarig samordnare från medverkande huvudmän, var och en på deltid (20 %) under tre år. Samordnarna svarar bl a för den noggranna pedagogiska dokumentationen.

Projektledarna förbereder och följer upp ärenden i projektets styrgrupp, sammansatt av de samverkande organisationerna, som också utser en koordinator för projektet.

Projektledarna stämmer av pågående arbete i videomöten, minst varannan månad

Projektgrupperna har täta kontakter – företrädesvis i videomöten – och träffar övriga projektgrupper i två dagars-internat en gång år 1, två gånger år 2 och en gång år 3 i

Beslut om ev referensgrupp tas inför projektstarten. Bl a eftersträvas kontakter med lärosäten som har både undervisning och forskning inom området och – om möjligt - resurser för att följa projektet genom löpande utvärdering med vetenskapliga metoder.

Projektet är väl förankrat i medverkande kommuner och Science Centers, se bilagda dokument, samt inom organisationerna bakom BUNT – Sveriges Ingenjörer, Lärarförbundet, Naturvetarna och Stiftelsen Företagsam.

Om ni planerar att anställa personal, beskriv huvuddragen i vad de olika tjänsterna i projektet ska göra.

Beskriv även eventuellt ideellt arbete.

Skriv här

Projektarbetet kommer att bedrivas på 20 % av arbetstiden av personal som är anställd av medverkande kommuner och på 30 % av projektledarna från medverkande Science Centers

8. Dokumentation och spridning

Hur kommer ni att dokumentera projektets erfarenheter?

Skriv här

Projektarbetet kommer att löpande dokumenteras på hemsidorna för Science Centers och www.sciencekids.se och sammanfattas i nyhetsbrev 2 ggr per år för bredare spridning till Sveriges förskolor.

Hur planerar ni att sprida information, kunskap och erfarenheter från projektet?

Skriv här

Flera av landets 19 Science Centers har uttryckt intresse för att använda projektets resultat i sin ordinarie verksamhet och Lärarförbundet som har huvuddelen av landets förskollärare som medlemmar

9. Samarbeten

Beskriv vilka roller era samarbetsorganisationer kommer att ha i projektet och hur de har deltagit i planeringen.

Ange om samarbetet är överenskommet eller enbart på planeringsstadiet.

Skriv här

Tre Science Centers leder arbetet i var sin projektgrupp med ansvariga förskollärare/chefer från vardera två huvudmän för förskolan. Samtliga medverkande kommuner har beskrivit sina utgångspunkter och ambitioner i bilagda intresseförklaringar.

Arbetet i de lokala projektgrupperna koordineras av en gemensam styrgrupp där också BUNT medverkar.

10. Samarbetsorganisationernas kontaktuppgifter

För varje samarbetsorganisation ska ni ange namn, kontaktperson, e-postadress och telefonnummer.

Skriv här

Kreativum i Karlshamn

Mathias Roos, VD,

mathias.roos@kreativum.se , 0454-56 39 51

Bromölla kommun

Sven Håkansson, Verksamhetschef utbildning

Sven.hakansson@brmolla.se 0456-82 21 91

Karlshamns kommun

Torsten Berg, Verksamhetschef Förskola

Torsten.berg@karlshamn.se 0454-813 44

2047 Science Center

Henrik Janols, VD

Henrik.janols@2047.nu 0243-79 39 03

Borlänge kommun

Ulrika Forsell, Verksamhetschef

ulrika.forsell@borlange.se , 0243-74 687

Falu kommun

Anette Blomqvist, Förskolechef

Anette.m.blomqvist@falun.se

Teknikens Hus i Luleå

David Broström, Chef för pedagogik, program och lärande

David.brostrom@teknikenshus.se , 072-539 09 42

Luleå kommun

Annica Backman, Verksamhetschef förskola

annica.backman@skol.lulea.se , 0920-45 36 28

Älvsbyns kommun

Jan-Erik Backman, Skolchef

jan-erik.backman@edu.alvsbyn.se , 0929-172 52

ARVSFONDENS KRITERIER

Arvsfondens tre kriterier måste vara uppfyllda för att projektet ska kunna beviljas stöd. Motivera under punkterna 11 - 13 hur projektet uppfyller kriterierna.

11. Nyskapande och utvecklande

Beskriv vad som är nyskapande och utvecklande med ert projekt. Hur skiljer det sig från vad ni och andra aktörer redan gör eller har gjort på samma tema eller inom samma område?

Hur är projektet utvecklande för målgruppen/målgrupperna?

Beskriv hur ni gjorde er omvärldsanalys.

Skriv här

Projektet är unikt i sin ambition att med tydliga anvisningar om arbetsätt skapa en modell med en tydlig struktur för lekfullt lärande inom naturvetenskap och teknik som utgår från barnens nyfikenhet och uttalade intressen. Modellen med dess ”berättelser” om kunskapsresor på många områden och tillhörande stödmaterial ska kunna användas av förskolepedagoger, av föräldrar och andra vuxna i barnens vardag och i utveckling av samarbete mellan förskolor och vårdnadshavare

12. Målgruppens delaktighet

Hur uppstod idén till projektet? Hur har ni tagit reda på att målgruppen efterfrågar projektet?

Skriv här

Projektet Science Kids har växt fram genom kontakter mellan föreningen BUNT, NTA Skolutveckling och flera Science Centers med Projekt Väst som en inspirerande förebild samt med företrädare för förskolläraryrket vid några lärosäten som också har forskning på området

Föreningen BUNT, Barn Upptäcker Naturvetenskap och Teknik, har bildats av Sveriges Ingenjörer, Naturvetarna inom SACO, Lärarförbundet och Stiftelsen Företagsam.

Projekt Väst har drivits av Stockholms stad 2017-20 med stöd av NTA Skolutveckling i en av Stockholms stadsdelsförvaltningar (Hässelby Vällingby). Projekt Väst har omfattat tolv förskolor och fyra grundskolor i samarbete med bibliotek och andra aktörer. Projektet har i förskolorna utgått från NTA's fyra teman - luft, ljus, ljud och vatten – som

NTA Skolutvecklings koncept har i Sverige utvecklats i mer än 20 år på grundskolan och cirka 10 år på förskolan. Materialet används redan i 135 av landets kommuner och ca 25 friskoleorganisationer. Projekt Väst är ett exempel på hur NTA knyter ihop lärprocesser från förskolan till senare skolformer, är förankrat på huvudmannanivå i en stor kommun och innefattar både kompetensutveckling av personalen och ”följeforskning”.

Flertalet svenska Science Centers arbetar med NTA's teman och med kompetensutveckling för förskollärare. I projektet Science Kids ska BUNT tillsammans med tre Science Centers skapa en tydlig modell med anvisningar om pedagogisk dokumentation och annat stödmaterial. Förskolor kan använda materialet fristående eller koppla modellen till NTA's skolutveckling, fördjupat samarbete med Science Centers eller samverka om fortbildning, i regi av huvudmännen eller i samverkan med regionens lärosäten.

Materialet ska erbjuda förskolor en trygg färdväg som skickliga förskollärare kan komplettera med andra inslag, Poängen är, givetvis, att modellen har en tydlig struktur som både är uppföljningsbar och möjlig att kommunicera med vårdnadshavare och näringslivet. En näraliggande tanke är också att använda modellen i den viktiga folkbildningen inom naturvetenskap och teknik.

Även med en tydlig förebild som Projekt Väst återstår mycket arbete för att utforma lärprocesser inom förskolan. Att i den dagliga verksamheten bygga ett kvalitativt undervisande i naturvetenskap och teknik är en stor didaktisk utmaning som kräver både kunskap och fantasi.

Bakgrunden till projektet Science Kids i ett huvudmannaperspektiv beskrivs i [bilaga 5](#)

Beskriv vilka roller målgruppen har i projektets planering.

Skriv här

En förutsättning för projektet är att det finns engagerade förskollärare som med rimligt stora barngrupper och stöd av sina huvudmän kan medverka i projektet. De medverkandes utgångspunkter och ambitioner i projektet och användningen av dess resultat i den ordinarie verksamheten framgår av bilagda intressedeklarationer

Beskriv vilka roller målgruppen har i genomförandet av projektet.

Skriv här

Barnens roll i valet av områden och de följande stegen i lärprocessen säkerställs genom den pedagogiska dokumentationen

Beskriv vilka roller målgruppen har i den verksamhet som ni tror kommer leva vidare efter projekttiden.

Skriv här

På de *förskolor* som deltar i projektets koordinerade arbete för att utforma och utvärdera modellen bör metodiken bli så väletablerad att man med befintligt stödmaterial kan arbeta vidare på egen hand, särskilt som förskolornas huvudmän under perioden bör ha uppmärksammat möjligheterna att med måttliga insatser främja nya arbetssätt i kommunens förskolor.

Övriga förskolor Modellen med erforderliga mallar för den pedagogiska dokumentationen samt ”berättelser” från de i projektet deltagande förskolorna kommer att finnas tillgänglig på bl a www.sciencekids.se Vår bedömning är att förskolor med högskoleutbildade förskollärare därmed ges goda förutsättningar att initiera processen på egen hand, i vissa fall kanske med en uppmuntrande ”knuff i ryggen” genom en kort metodgenomgång med experter på Science Centers eller regionens lärosäten. Arbete med modellen kan också byggas in i fortbildningskurser vid regionens lärosäten.

Uthålligt arbete kan sedan stödjas genom regelbundet utbyte av erfarenheter och idéer mellan förskolor som arbetar med modellen vilket kan organiseras lokalt och/eller regionalt. Här finns också

goda möjligheter till samspel med användare av material och metoder som tillhandahålls av NTA Skolutveckling.

13. Överlevnad

Vad tror ni kommer leva vidare efter att ni avslutat projektet? Hur ska den fortsatta verksamheten drivas?

Skriv här

Inom området naturvetenskap och teknik finns stor efterfrågan på kompetensutveckling från landets förskollärare. Flertalet förskolor får visserligen inom överskådlig framtid nöja sig med att söka inspiration från material som är tillgängligt utan större kostnad. Men bland förskolans beslutsfattare växer insikterna om att tidiga insatser just på dessa områden har stor betydelse för barns fortsatta skolgång och senare yrkesval. På sikt är det därför troligt att förskolorna tillförs ökade resurser.

Många av landets nära 10 000 förskolenheter kan dock redan nu söka anslag från huvudmän, regionala fonder eller lokala företag och föreningar för att bygga upp ett systematiskt arbete inom naturvetenskap och teknik. Ett material som i grundversionen är kostnadsfri och som med externt stöd gör det lättare att komma igång bör då väcka brett intresse. De i projektet medverkande Science Centers är beredda att dels erbjuda förskolor och deras huvudmän sådana tjänster mot ersättning på självkostnadsbasis, dels verka för att liknande tjänster kan erbjudas från andra Science Centers

Innan modellen med dess verktyg utvecklats, testats och utvärderas är det svårt att uppskatta såväl i vilken omfattning sådana tjänster kommer att efterfrågas som var på skalan mellan några timmars introduktion och ett fullskaligt stöd denna efterfrågan kommer att ligga.

I nuläget bedömer vi att det för ett fullskaligt stöd behövs 4-6 besök på förskolan med ½-1 dag för förberedelser respektive uppföljning, alltså intervallet 8-18 arbetsdagar. Med de erfarenheter och det metodstöd för modellen som genererats i projektarbetet bör det också vara möjligt att utforma detta fullskaliga stöd så att det passar för huvudmän och grupper av förskolor. Kostnaden ligger då på samma nivå som en högskolekurs på 7,5 HP för en mindre grupp förskollärare.

Kommer den fortsatta verksamheten kräva finansiering eller andra typer av resurser? Hur ordnar ni det?

Skriv här

Anvisningar om arbetssätt, dokumentstöd och berättelser samlas på en eller flera webbplatser som är tillgängliga för alla intresserade. Under projekttiden presenteras delresultaten löpande på medverkande Science centers hemsidor samt på www.sciencekids.se, en sajt som för projektägaren BUNT's räkning sedan 10 år drivits av stiftelsen Företagsam, en av föreningens huvudmän. Stiftelsen Företagsam svarar också för att projektets resultat finns tillgängligt på denna sajt även efter projektets avslutning. Kostnaderna för detta bedöms i nuläget vara måttliga och i huvudsak handla om uppdatering av program och presentationsteknik.

Vad kommer ni att göra under projekttiden för att skapa förutsättningar för att projektets resultat och erfarenheter ska kunna leva vidare efter projekttiden?

Skriv här

Redan under år 1 skapas en webbplats där alla intresserade kan följa projektets resultat. Detta i kombination med öppna webinarier och förskollärarnas stora intresse för kompetensutveckling torde säkerställa efterfrågan på en modell med tydliga anvisningar om ett arbetssätt där barnens nyfikenhet, begreppsvärld och fantasi styr utforskningen av naturvetenskap och teknik i en genomtänkt ”process”. Startsträckan för en förskolepedagog är kort eftersom planering, genomförande och uppföljning av processen stöds genom en pedagogisk dokumentation av de olika stegen och arbetssättet exemplifieras genom ett antal ”berättelser” från medverkande förskolor om barnens forskningsresor. Modellen bör därför goda möjligheter att spridas i förskolevärlden och även inspirera till lekfullt lärande i hem och familj.

Ambitionen är dock att under projekttiden hitta former för fortsatt utveckling av modellen, bl a genom idé- och erfarenhetsutbyte mellan medverkande förskolor och Science Centers, samverkan med NTA skolutveckling samt löpande kvalitetsgranskning av de nya ”berättelser” om arbetet med modellen i olika förskolor. I dagsläget antas detta kunna ske inom ramen för ett avtal mellan Stiftelsen Företagsam och medverkande Science Centers där långsiktigt utvecklingsarbete finansieras genom ett öronmärkt pålägg på de tilläggstjänster som beställs av förskolor och deras huvudmän och som tillhandahålls på självkostnadsbasis av respektive Science Center. Med ett lyckat utfall av projektet bör också andra finansieringsvägar kunna öppnas, t ex genom samarbete med lärosäten i fortbildning av förskollärare.

UNDERTECKNANDE

Denna ansökan undertecknas av personer som har rätt att företräda sökande organisation (behörig firmatecknare)

Genom att underteckna intygas att lämnade uppgifter är riktiga samt försäkras att projektstödet kommer att användas enligt de uppgifter som lämnats.

Vi bekräftar att vi har läst och godtagit *Generella villkor för projektstöd ur Allmänna arvsfonden*.

Vi bekräftar att verksamheten i vår organisation samt i det planerade projektet inte strider mot Arvsfondens krav på demokratiska värderingar.

Ort och datum

Ljungskile 2021-09-30

Namnsteckning

Ort och datum

Stockholm 2021-09-30

Namnsteckning

Namnförtydligande

Marianne Fogelberg

Telefon och e-post

0722-490 511

fogelbergmarianne@gmail.com

Namnförtydligande

Bo Sillén

Telefon och e-post

070-812 39 60

bo.sillen@foretagsam.se

Ansökan med bilagor skickas med post till:

Kammarkollegiet

Arvsfondsdelegationsenheten

Box 2218

103 15 Stockholm

Spara den ifyllda ansökningsblanketten (Word) och budgeten (Excel) på er dator. De kan komma att behövas i ett senare skede.

Checklista, obligatoriska bilagor till ansökan:

(Klicka i respektive ruta för att markera)

Budget för samtliga projektår. Använd <i>Budgetmall för ansökan om projektstöd</i> , exceldokument som laddas ned från www.arvsfonden.se .	☒
Kopia av organisationens gällande stadgar (för offentlig huvudman: arbetsordning eller delegationsordning).	☒
Kopia av organisationens senaste årsredovisning (verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse)	☐
Kopior av styrelseprotokoll och/eller årsmötesprotokoll som visar styrelsens nuvarande sammansättning och vilka som är utsedda firmatecknare (behörig företrädare). Både namn, funktion/titel och behörighet måste framgå. Protokollen ska vara justerade.	☒

Förteckning över bilagor

1. Budget för tre verksamhetsår
2. Stadgar för föreningen BUNT
3. ÅR – ingen bilaga, verksamheten har de senaste åren drivits och bekostats av föreningens huvudmän, se www.sciencekids.se
4. Kopia av föreningens beslut ang firmateckning
5. Science Kids i ett huvudmannaperspektiv
6. Hur utformas barn sin naturvetenskapliga världsbild
7. Intresse-och avsiktsförklaringar från;
  - Teknikens hus med kommunerna Luleå och Älvsbyn
  - 2047 Science Center med kommunerna Borlänge och Falun
  - Kreativum med kommunerna Bromölla och Karlshamn